

Správa o činnosti

UPS Povrazník za rok 2017 a návrh hlavných úloh s rozpočtom hospodárenia na rok 2018

Vážené dámy a páni, členovia urbárskeho pozemkového spoločenstva, ctení hostia.

Jedným z najdlhšie platných patentov, alebo v súčasnosti povedané zákonov, je urbársky patent, ktorý vydala jeho milosť cisár František I. dňa 2.marca 1853, to znamená, že platí už 165 rokov. Bol to dekrét o odškodnení, ktorým cisár zrušil poddanstvo a prijal právo roľníkov na vlastníctvo pôdy zapísanej v urbároch.

Prešla však ešte dlhá doba, kým po I. svetovej vojne a vzniku I. ČSR a prvej pozemkovej reforme Lesný a pozemkový úrad v Prahe s právom výkupu podľa ustanovujúcej prídelovej listiny a zákona 215/1919 sa zapísalo vlastníctvo do knihy vlastníctva, po starom do „gruntbuchu“. Zápis o pridelení poľnohospodárskej pôdy napr. Panské Lazy bol vykonaný až 7.decembra 1932 v prospech pasienkového spoločenstva.

Konfiškáciou majetku a znárodnením podľa zákona č. 142/1947 došlo k odňatiu nehnuteľností bez náhrady tkz.„kulakom“ a revízii prvej pozemkovej reformy. Následne v roku 1948 zákonom č. 46/1948 o novej pozemkovej reforme došlo k odobratiu lesnej pôdy aj nášmu urbáru a pasienkov pasienkovému spoločenstvu.

Dňom účinnosti zákona Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej republiky č. 229/1991 zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku zaniklo právo užívacích práv štátu a toto právo prešlo na oprávnené osoby.

Preto sa dňa 19. septembra 1992 v Povrazníku zišla početná skupina oprávnených osôb vo veci navrátenia užívacích vzťahov k lesným pozemkom a pasienkom.

Zo spoločného rokovania vzniklo prehlásenie o spôsobe znovuobnovenia urbariátu a nadobudnutí majetku do vlastnej správy.

Zhromaždenie 67 osôb za účasti starostu obce p. Macku udelilo plnú moc v zastupovaní oprávnených požiadaviek na znovu vrátenie pôdy a majetku splnomocnencom Ing. Vladimírovi Kováčovi z B. Bystrice, Ondrejovi Potančokovi /šajbanovie/ a Dušanovi Potančokovi zlíčkovie z Povrazníka.

Splnomocnenci boli oprávnení k zastupovaniu ostatných oprávnených osôb vo veci práv a právom chránených záujmov v styku s pozemkovým a lesným úradom a ostatnými oránmi štátnej správy, štátnych lesov jako aj poľnohospodárskeho družstva.

Po roku prípravných prác sa ustanovujúce Valné zhromaždenie uskutočnilo dňa 30.septembra 1993 a Urbárske pozemkové spoločenstvo vzniklo obnovením bývalého urbariátu a pasienkového hospodárstva ako dobrovoľné združenie členov, majiteľov urbárskych účastín a do predstavenstva boli zvolení:

Juraj Ďurčík – predseda,

Emil Macko – podpredseda,

Anna Potančoková kubovie/ - pokladník, člen výboru,

Miroslav Krajčí – poľný, člen výboru,

Vladimír Predajniansky – člen výboru

Dozorný výbor bol zvolený v zložení: Ing. Vladimír Kováčov – predseda,

Milan Potančok – člen,

Dušan Potančok – člen.

Na tomto zhromaždení boli prijaté aj prvé stanovy spoločenstva a boli stanovené úlohy a ciele v obnove vlastníckych vzťahov, hospodárení v lese i na trvalých trávnych porastoch.

Po takmer 2 rokoch sa podarilo skompletizovať zoznam oprávnených osôb, máji 2004 došlo k prevodu lesného fondu od štátnych lesov Slovenská Ľupča a neskôr aj trávnych porastov od poľnohospodárskeho družstva.

Spoločenstvo bolo v roku 1995 zaregistrované na Obecnom úrade v Povrazníku a dňa 22.7.1996 bolo zapísané do registra podľa zákona NRSR č. 181/1995 na Pozemkovom a lesnom odbore Obvodného úradu Banská Bystrica. Na základe tejto registrácie vystupuje spoločenstvo navonok ako právnická osoba. .

K zmene vo funkcii predsedu došlo 8.4.1995, kedy bol do čela vedenia zvolený p. Ivan Kováč z Povrazníka – terajší pán starosta a túto funkciu vykonával do konca roku 1999.

Dňa 9.1.2000 bol do funkcie zvolený pán Ján Majer bytom v Banskej Bystrici, ktorý je ním aj doposiaľ.

Od roku 2005 platí zákon NR č. 26/2005 o lesoch a od roku 2013 je platný zákon č. 97/2013 o pozemkových spoločenstvách, pričom tento zákon sa má v tomto roku upraviť najmä vo viacerých oblastiach.

Po vykonanom registri obnovenej evidencii pozemkov v roku 2012 obhospodrujeme 48,07 ha lesných pozemkov a 69,62 ha ostatných pozemkov, spolu je výmera 117,69 ha v katastroch obcí Ľubietová, Strelníky, Povrazník a Poniky na 9 listoch vlastníctva, pričom pri znovuobnove urbáru to boli len 2 LV.

Z pôvodných 110 členov – vlastníkov pozemkov k 1.1.2018 je v evidencii už len 53, pričom z týchto je 8 v správe Sl. pozemkového fondu z titulu nedoriešenia vlastníckych vzťahov po úmrtiach bývalých vlastníkov.

Tento úvod som považoval za potrebný, aby sme si uvedomili ako dlho trvalo kým sa znovu obnovili vaše vlastnícke vzťahy k pôde, k majetku a akú cestu sme za 25 rokov od znovu vytvorenia urbáru prešli až k súčasnosti.

K tomu všetkému treba povedať, že starostlivosť o les, starostlivosť o pozemky a majetok nás tiež stála nielen námahu ale aj peniaze, veď za predchádzajúce roky sme do obnovy lesného fondu vynaložili vyše 29 000,- Eur, čo je v prepočte takmer 900 000,- sk, a aj to že náklady na túto činnosť budú aj vtedy, keď nebude urbár v zisku ako minulý rok.

Výsledkom našej hospodárskej činnosti má byť najmä zdravý les, spoločenský prospech ale i prospech nás podielnikov. Myslím si a výsledky tomu nasvedčujú, a výška 58 836,-€, doteraz vyplatených podielov zo zisku čo je v prepočte viac ako 1 772 000,- Sk, je odmenou o ktorej sa pri zakladaní urbáru ani nespomínalo a táto výška je dvojnásobná oproti vynaloženým nákladom na pestovateľskú činnosť.

Dovoľte mi preto aby som z tohto miesta poďakoval všetkým predchodcom, funkcionárom, ktorí pracovali vo výboroch i dozorných radách ako som už uviedol, ale i tým radovým členom ktorí aktívnou prácou zabezpečovali predchádzajúcu činnosť spoločenstva.

Činnosť spoločenstva v roku 2017 tak ako aj v predchádzajúcich rokoch bola zameraná najmä na:

- ťažbu a predaj drevnej hmoty,
- pestovateľskú činnosť,
- hospodárenie,
- zabezpečenie vlastníckych práv,
- administratívnu prácu a ostatné,
- hlavné úlohy a plnenie rozpočtu.

Ťažba a predaj drevnej hmoty

V tejto oblasti sme vychádzali z plánu trvale udržateľného rozvoja hospodárenia v lese na roky 2010-2019 a z úloh nášho minuloročného Valného zhromaždenia.

S ťažbou sme minulý rok neplánovali, pričom z lesných porastov bolo vyťažené 37 m3 drevnej hmoty ako samovýroba paliva pre suchársku kalamitu. Z trvalých trávnych porastov bolo vyťažené 15,0 m3 paliva.

Palivové drevo bolo predané členom urbáru podľa cenníka..

Na ďalšie roky 2018 – 2019 nám zostáva vyťažiť 631 m3, čo je ročne cca 300 m3 a je to podstate len na udržanie chodu spoločenstva pri minimálnom zisku. Na tento rok plánujeme vykonať prebierku v objeme 180 m3, predpoklad je ťažba paliva 50 m3 samovýrobou a zbytok 70 m3 piliarskej guľatiny.

Pestovateľská činnosť / budem stručný, lebo viac bude v správe OLH/

Aj v tejto činnosti sme postupovali v súlade s hlavnými úlohami a najväčšiu aktivitu sme vynakladali na ochranu mladých porastov. Všetky úlohy z plánu boli splnené a stav smrečín možno hodnotiť ako dobrý. Podrobnejšie vás o tom bude informovať OLH .

Oblasť hospodárenia spoločenstva

V roku 2017 sme mali naplánovanú stratu z výsledku hospodárenia vo výške 5 000,- Eur, v skutočnosti bola vo výške 4 007,- Eur.

Príjmy sme mali naplánované vo výške 8 900 €, plán sme splnili na 107 % a v skutočnosti zdaniteľné príjmy boli vo výške 9 554,- Eur.

Tržby z predaja boli vo výške 3 054,- Eur, ostatné výnosy z hospodárskej činnosti vo výške 6 500,-€ (nájom pozemkov, služby).

Výdavky celkom boli plánované vo výške 13 900,- Eur, v skutočnosti boli vyčerpané vo výške 13 487,- Eur,

z toho:

1 563,- spotreba materiálu, ,

7 216,- osobné náklady (mzdy odvody)

2 442,- služby - prev. réžia, / za účtovníctvo, cestovné poplatky, platby za telefón, známky , internet, a iné ,

1 384,- odpis mobilný dom

886,- dane a poplatky

Na základe dosiahnutého obratu príjmov do 10 000,- € nemusíme podľa zákona za uplynulý rok platiť daňovú licenciu.

UPS malo k 31.12.2017 finančné prostriedky celkom vo výške 18 901,- Eur. Prevažná časť bola na účet pripísaná koncom mes. 12/2017, preto sme museli odstúpiť od kúpy osobného motorového vozidla, hoci sme to mali v pláne. V súčasnej dobe sa javí, že bude lepšie s kúpou auta ešte počkať, nakoľko nemecký spolkový súd rozhodol o možnosti zákazu vstupu do miest z emisných dôvodov pre vozidlá s naftovými motormi a je teda predpoklad predaja týchto áut za nižšie ceny po dovoze na Slovensko.

Zabezpečenie vlastníckych práv

V prvej časti správy som už uviedol, že od vzniku urbáru zo 110 oprávnených osôb je už len 53 pôvodných. Zmeny nastali formou dedičských konaní a darovaním došlo k zmene vo 8 prípadoch. Kúpou podielov nedošlo k zmene. V roku 2017 po dlhých rokoch nedošlo k zmene členstva.

Každý rok pripomínam, že je potrebné riešiť aktuálne zmeny a to najmä dedičské konania, zmien priezviska u žien, zmien adries bydliska a podobne. Prízvukujem to aj preto, lebo v zákone o pozemkových spoločnostiach je uzákonená povinnosť nahlásenia zmien vlastníctva výboru do 2 mesiacov od zmeny. Máme to aj v zakladacej zmluve o spoločnosti a musím povedať, že táto povinnosť sa dodržiava iba ojedinele.

Dedičia a ostatní oprávnení po prevode vlastníckych práv majú nárok na vyplatenie podielov po ich zapísaní na LV č. 205.

Na tento účel bol v Prima banke zriadený vkladový účet a nevyplatené dividendy sú vedené osobitne od bežných prostriedkov. Na základe minuloročného rozhodnutia VZ boli premlčané nevyplatené podiely z roku 2013. V tomto roku navrhujeme odpis záväzkov za premlčanie nevyplatených podielov z roku 2014 so stavom k 31.3.2017. Tieto záväzky sú vo výške 1 134,20 Eur.

Nedoriešené vlastnícke podiely:

Jedná sa o vlastníkov na LV č. 205: Bardeltová 390901 B.Bystrica, Filadelfiová 350718 Ľubietová, Potančoková A. Sl. Ľupča SNP 220524, Potančoková A. Strelníky, Potančoková M. 161031 Ľubietová, Potančoková Z. Ľubietová 040805, Potančoková Z. Povrazník 191201, Predajniansky J. Povrazník 220415, Tagajová J. Sl.Ľupča, Kováčová Z. Tisovec, Kováčová Mária Povrazník, Predajniansky Ondrej B.Bystrica

Podľa evidencie je celkový počet 115 vlastníkov, z toho 7 sú zapísaní ako vlastníci pod dvomi poradovými číslami.

V oblasti nájomných vzťahov nedošlo ku konca roku 2017 k zmenám.

Terénne úpravy je potrebné urobiť na skládke guľatiny nad hospodárskym strediskom a taktiež pri píle, kde je treba odvodniť a upraviť pracovný priestor. Ďalej je potrebné prerezať a upraviť vrchnú cestu k drevoskladom v Zolnej, na ktorej sme vlani urobili priepusty na jej odvodnenie.

Do konca decénia máme v porastoch nad touto cestou plánovanú ťažbu.

Administratívna činnosť

V tejto oblasti môžem konštatovať, že všetky úlohy boli splnené.

Jedná sa najmä vedenie evidencie podielnikov, vedenie účtovníctva, výkazníctva a ostatnej korešpondencie.

Od 1.1.2012 sme podľa zákona prešli na vedenie účtovnej evidencie formou podvojného účtovníctva.

v priebehu roka 2017 boli spracovávané výkazy:

- pre sociálnu poisťovňu vo veci úrazového a garančného poistenia prihlasovanie a odhlasovanie osôb zamestnaných na dohodu o výkone práca a dohodu o pracovnej činnosti,
- pre daňový úrad - Prehľady o zrazených a odvedených daniach,
  - Hlásenie o vyúčtovaní dane z príjmov FO,

- Súvaha o majetku, výkaz ziskov a strát a Poznámky k DP sa stali súčasťou daňového priznania
- pre okresný úrad bola spracovaná agenda v zmysle zákona o pozemkových spoločnostiach ako sú evidencie podielnikov, hlásenia zmien do registra, hlásenie o uskutočnení zhromaždenia podielnikov, hlásenia o ťažobnej a pestovnej činnosti a iné.

Po skúsenostiach z predchádzajúcich období budeme aj naďalej praktizovať platenie za palivo formou poštových poukážok a za piliarsku guľatinu bezhotovostným prevodom na účet.

Hlavné úlohy a rozpočet na rok 2018

Činnosť spoločnosti sa v hlavných úlohách oproti predchádzajúcim rokom nemení, na splnenie úloh predkladáme nasledovný rozpočet:

Výdavky celkom vo výške:	17 000,- Eur
z toho:	
mzdové prostriedky	6 500,- Eur
v tom - pestovateľská činnosť	1 000,- Eur
- dohody o VP a PČ	5 500,- Eur
sociálne a zdrav. odvody	1 300,- Eur
nákup materiálu	1 100,- Eur
prevádzková réžia	8 100,- Eur
v tom – ťažba dreva 250m ³ á 12,-	3 000,- Eur
- paušálne cestovné	920,- Eur
ostatné služby	1 800,- Eur
energie, tel., nájom, popl., daň, účtov.	
odpis majetku (mob.dom)	2 380,- Eur
 Príjmy celkom vo výške:	 22 000,- Eur
z toho:	
z: ťažby - 250 m ³ á 62	15 500,- Eur
- 30 m ³ = 50 prm palivo	300,- Eur
za služby	100,- Eur
prenájom pozemkov	2 500,- Eur
zúčt. pest. činnosti	3 500,- Eur
ostatné z hosp. činnosti	100,- Eur
 Rozdiel: zisk z výsledku hospodárenia	 5 000,- Eur

Tento návrh rozpočtu bol odsúhlasený výborom dňa 3.3.2018.

Dňa 3.3.2018 bol výborom navrhnutý cenník na rok 2018 o ktorom budete informovaní v ďalšej časti zhromaždenia.

Pokiaľ by boli z vašej strany doplňujúce návrhy pre oblasť hospodárenia a rozpočtu, tak tieto budú prehodnotené v prestávke, prípadne zmeny budú dopracované a znovu dané na schválenie do uznesenia.

Ostatné pripomienky a návrhy vyplývajúce z rokovania môžu byť zapracované v návrhu na uznesenie z Valného zhromaždenia, alebo na prvom zasadnutí výboru po tomto zhromaždení.

Na záver chcem poďakovať všetkým funkcionárom za spoluprácu na riadení spoločenstva. Bez ich aktívneho prístupu by sme neboli dosahovali také výsledky aké máme za sebou.

Vám všetkým ďakujem za pochopenie úloh ako členov, za účasť na tomto VZ a očakávam, že v rámci diskusie padnú i otázky a vaše návrhy na vylepšovanie činnosti nášho spoločenstva.

Ďakujem Vám za pozornosť

Predseda UPS
Ján Majer